

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag

1

Journalnummer

400.C.2-0

Kontor

EUK

9. december 2005

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Beskæftigelsesministeriets besvarelse af spørgsmål 1 ad KOM(2005) 246 af 17. november 2005.

P. B. Orskov

**Beskæftigelsesministerens besvarelse af spørgsmål nr. 1 af
17. november 2005 fra Folketingets Europaudvalg.**

MODTAGET I UDENRIGSMINISTERIET/EU-KOORDINATIONS-KONTORET

DEN 9/12-05

Spørgsmål nr. 1:

Ministeren bedes oversende det brev fra Skleroseforeningen, som blev omtalt på mødet den 11. november 2005, samt sine kommentarer til brevet, herunder redegøre for forholdet mellem opt out bestemmelsen i EU's arbejdstidsdirektiv og servicelovens § 77.

November 2005

Vores sag

7161-0014

Svar:

Ministeriets brevveksling med Scleroseforeningen oversendes hermed.

Jeg mener, at Scleroseforeningens henvendelse til ministeriet på ganske klar vis redegør for, hvordan en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af vagter under hjælperordningen, der har hjemmel i servicelovens § 77, kan komme i konflikt med § 4 i lov om gennemførelse af dele af arbejdstidsdirektivet, som fastsætter et loft over den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid på 48 timer.

Servicelovens § 77, stk. 1 og 2 ser således ud:

§ 77. Kommunen yder et tilskud til dækning af udgifter ved ansættelse af hjælpere til pleje, overvågning og ledsagelse til personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har et aktivitetsniveau, som gør det nødvendigt at yde en ganske særlig støtte.

Stk. 2. Tilskud efter stk. 1 forudsætter, at modtageren selv er i stand til at administrere hjælpeordningen, herunder at ansætte den nødvendige hjælp og være ansvarlig for den daglige arbejdstilrettelæggelse.

Som det ses, er den handicappede arbejdsgiver for hjælperen, og da der ikke findes nogen overenskomst på området, er der ikke efter de gældende danske regler mulighed for at afvikle hviletid i den rådighedstid, der ellers udgør en betydelig del af en handicaphjælperes 24-timers vagt, og dermed undlade at medregne rådighedstiden i beregningen af den ugentlige arbejdstid.

§ 19 i arbejdstilsynets bekendtgørelse om hviletid og fridøgn bestemmer følgende:

§ 19. Vedkommende arbejdsgiverpart og lønmodtagerorganisation kan aftale, at den daglige hvileperiode i et begrænset omfang kan udskydes eller nedsættes til 8 timer.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte parter kan endvidere aftale, at den daglige hvileperiode ved rådighedstjeneste kan udskydes eller nedsættes til 8 timer, og at hvileperioden kan ligge i rådighedstjenestetiden.

En ændring af Arbejdstilsynets bekendtgørelse, så det fx også bliver muligt at aftale afvikling af hviletid i den inaktive rådighedstid uden overenskomst, ville set med danske øjne kunne løse problemet med handicaphjælpernes arbejdstid, men det er problematisk at ændre reglerne på en måde, der direkte går imod domstolens praksis (SIMAP-dommen).

Af samme grund ville det heller ikke i dag være muligt at afhjælpe problemet ved at indgå en kollektiv overenskomst, hvis noget sådant ellers kunne lade sig gøre. De gældende danske overenskomster fx på sundhedsområdet strider således også mod domstolens praksis, selvom de er i overensstemmelse med Arbejdstilsynets bekendtgørelse.

Indførelse af en adgang til på grundlag af skriftlig individuel aftale at fravige loftet på 48 timer vil derimod kunne løse det af Scleroseforeningen rejste problem med handicaphjælpernes arbejdstid, uden at gældende EU-ret anfægtes, og opt out-bestemmelsen i det gældende arbejdstidsdirektiv kan dermed bruges til via en lovændring at sikre, at hjælperordningen efter service-lovens § 77 kan fungere optimalt.

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K
Att.: Beskæftigelsesminister Claus Hjort Frederiksen

BILAG

DOK. NR. |

Ishøj 25 juli 2005

Vedr. Lov om gennemførelse af dele af arbejdsdirektivet nr. 248 af 8. maj 2002 og
Servicelovens § 77 – Hjælpeordningen.

D. 25. marts 2005 sendte jeg vedlagte brev vedr. ovennævnte lov.
Jeg har endnu ikke modtaget svar på mit brev, og flere af Scleroseforeningens medlemmer er
berørt af nævnte problemstilling.

Jeg vil se frem til at høre nærmere, hvornår der vil blive taget stilling til min forespørgsel.

Venlig hilsen
Connie Jarlhelt

Connie Jarlhelt
Formand for Scleroseforeningen, Kbh. amt.

MINISTERSEKRETARIATET
Indgået: 26/7-05
Journaliseret: <i>[Signature]</i>

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K
Att.: Beskæftigelsesminister Claus Hjort Frederiksen

Ishøj 25. marts 2005

Kopi

Vedr. Lov om gennemførelse af dele af arbejdsdirektivet nr. 248 af 8. maj 2002 og
Servicelovens § 77 – Hjælpeordningen.

Servicelovens § 77, Hjælpeordningen, giver mennesker med handicaps mulighed for at leve et liv på lige fod med ikke handicappede mennesker.

De fleste med Hjælpeordning har hjælp 24 timer i døgnet. Og som oftest er Hjælperne ansat på 24-timers vagter, da det giver den største frihed, som er en af intentionerne bag Hjælpeordningen. Ofte er Hjælperne personer under uddannelse eller personer, der supplerer deres indtægt ved et Hjælperjob.

Men det er, heldigvis, blevet mere og mere "normalt", at Hjælperne udelukkende arbejder som Hjælperne, da det giver mulighed for en meget "fri" tilværelse.

Da lønnen ikke er særlig høj, er det ofte nødvendigt med 2X24 timer om ugen for at kunne være med til at forsørge en familie.

Dette er i sig selv ikke noget problem, da der ofte er timer i løbet dagen, hvor der ikke er så meget at lave. Sidder Brugeren, som vedkommende med hjælpeordningen bliver kaldt, i f.eks. møde, sidder Hjælperen som oftest og tager notater, læser en bog, skænker lidt kaffe eller hjælper på toilettet, mens vedkommende er "flue på væggen". At arbejde *fysisk* 24 timer i stræk, er der således ingen der gør.

I de 24 timer er oftest også medregnet såkaldte rådighedstimer, hvor Hjælperen sover men er til rådighed, hvis Brugeren skal have hjælp til at vende sig i sengen eller skal på toilettet el.lign. i løbet af natten.

Som Hjælper har man ingen overenskomst, og derfor gælder bl.a. reglen om ikke at arbejde mere end 48 timer i gennemsnit i en periode over 4 måneder.

I en Hjælpeordning kan dette blive et stort problem for Brugeren.

I lovgivningen vedr. Hjælpeordningen står bl.a., at Brugeren skal ansætte Hjælperne, så man er dækket ind i tilfælde af sygdom. Det kan dog være et problem, da ansatte afløsere jo ikke blot sidder og venter på at få en opringning i tilfælde af en Hjælperes sygdom. Og det er ikke

praktisk at have for mange afløsere ansat, da det at hjælpe en person med et massivt handicap, som er et af kriterierne for at få en Hjælpeordning tildelt, er et tæt samarbejde mellem Brugeren og Hjælperen. Og er der for længe mellem en Hjælper kommer på arbejdet, kan meget være ændret siden sidst. Især hvis Brugeren lider af en progredierende sygdom som Dissemineret Sclerose.

En sygdom som desuden er meget forskellig fra person til person.

Er ens kollega, som skal afløse én, syg, kan Hjælperen ikke gå, før en anden er fundet. Man må ikke lade en hjælpeløs person alene, og uden Hjælper er man meget hjælpeløs i de tilfælde hvor der er tildelt Hjælpeordning.

Det kan blive nødvendigt at bede den Hjælper, som har været der dagen før, om at blive, om ikke andet så til en afløser er kommet.

Mange Hjælpere er ansat til at arbejde 2 X 24 timer ugentligt. Og hvis der bliver en halv arbejdsdag mere, overskrides reglen om ikke at arbejde mere end 48 timer på 4 på hinanden følgende måneder.

Det kan så løses ved at der gives fri i tilsvarende timer, der er arbejdet over.

Dette er ikke hensigtsmæssigt for Brugeren, der så skal skaffe en afløser til at afløse midt i en vagt. De fleste har vagtskifte om morgenen for ikke at være bundet af at skulle være hjemme midt på dagen til et vagtskifte.

Det har hidtil ikke været noget problem, at en Hjælper har skullet arbejde ekstra, og i nogle tilfælde, f.eks. i ferieperioder, at tage en ekstra vagt. Men det er det, når der ikke er mulighed for at arbejde mere end 48 timer om ugen i gennemsnit.

For at få en Hjælpeordning til at "glide", må der være mulighed for i perioder at tage mere arbejde. Hvis en Bruger tager på 14 dages ferie med en Hjælper, kan det være meget svært at fordele vagterne bagefter, uden at den Hjælper, der har været med på ferie, giver en hånd med i vagtplanen.

Serviceovens §77 er Verdens bedste Hjælpeordning. Den giver frihed og mulighed for et værdigt liv på lige fod med andre ikke handicappede.

Jeg vil hermed anmode om at loven vedr. 48-timers reglen bliver taget til revision med hensyn til Serviceovens §77. En dispensation indenfor dette område er påkrævet for at Brugerne, mennesker med massive handicaps, kan leve et værdigt liv uden hele tiden at skulle tælle timer og være afhængig af at skulle ansætte for mange afløsere, med den utryghed det medfører at skulle have hjælp af en person, hvor man gensidigt ikke kender hinanden godt nok.

Venlig hilsen

Connie Jarlhelt

Formand for Scleroseforeningen Kbh. amt.

2

Formand Connie Jarlhelt
Scleroseforeningen Københavns Amtskreds
Ørnkærsvænge 126
2635 Ishøj

Ved Stranden 8
1061 København K
Tlf. 33 92 59 00
Fax 33 12 13 78
bm@bm.dk
www.bm.dk
SE-nr. 10 17 27 48

Bekræftelse på modtagelse af henvendelse

27. juli 2005

Til Connie Jarlhelt

Vores sag
6921-0014

Beskæftigelsesministeriet har modtaget Deres brev af 25. juli 2005, hvor Deres brev af 25. marts 2005 til ministeriet vedrørende arbejdstidsdirektivet og servicelovens § 77 var vedlagt i kopi.

Ved gennemgang af ministeriets journalsystem har det kunnet konstateres, at Deres tidligere henvendelse af 25. marts 2005 ikke er registreret heri, hvilket er årsagen til, at De ikke har fået et svar på dette brev.

Den problemstilling, De tager op i Deres brev af 25. marts 2005, er væsentlig og giver anledning til principielle overvejelser, og det må derfor forventes, at der vil gå lidt tid efter sommerferieperiodens afslutning, inden De hører fra ministeriet igen.

Med venlig hilsen

Anders Levy
fuldmægtig, Beskæftigelsesministeriets Arbejdsretscenter
33 92 52 55
akl@bm.dk

5

Formand Connie Jarlhelt
Scleroseforeningen Københavns Amtskreds
Ørnekærsvænge 126
2635 Ishøj

Beskæftigelsesministeren
Ved Stranden 8
1061 København K
Tlf. 33 92 59 00
Fax 33 12 13 78
bm@bm.dk
www.bm.dk

Kære Connie Jarlhelt

Tak for din henvendelse af 25. juli 2005, hvor du beskriver de problemer, som bestemmelsen om, at der maksimalt må arbejdes 48 timer i gennemsnit om ugen, i lov om gennemførelse af dele af arbejdstidsdirektivet giver i forhold til ansættelser under hjælpeordningen i servicelovens § 77.

- 3 OKT. 2005

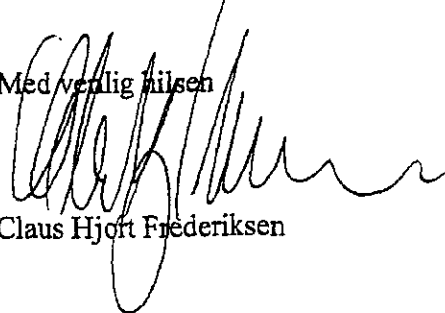
6321-0014

Det er efter min opfattelse et væsentligt problem, som du peger på, og jeg er indstillet på at undersøge, om der er politisk vilje til at løse det. Som jeg ser det vil en løsning af problemet med hjælpere, der støder mod loftet på de 48 timer, kunne løses ved at indføre den såkaldte opt out. Det er en mulighed, arbejdstidsdirektivet giver medlemsstaterne, som kan undlade at anvende bestemmelsen om maksimal ugentlig arbejdstid på 48 timer, hvis den enkelte lønmodtager samtykker i at arbejde over 48 timer om ugen overfor arbejdsgiver.

Den mulighed findes ikke i dansk lovgivning i dag, og det er derfor nødvendigt, at der er flertal i Folketinget for at ændre lov om gennemførelse af dele af arbejdstidsdirektivet.

Hvis ikke der er et sådant flertal i Folketinget, er jeg desværre nødt til at henvise til, at der i disse måneder forhandles om en ændring af arbejdstidsdirektivet i EU, og at en eventuel ændring af de danske regler om afvikling af hviletid mv. først kan komme på tale, når de EU-retlige rammer ligger fast.

Med venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen